

СОВЕТ
ЯНГА - САЛСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
АРСКОГО МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН
ул.Центральная, д.18, с. Янга-Сала,
Арский муниципальный район, 422011

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АРЧА МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ЯҢАСАЛА
АВЫЛ ЖЫРЛЕГЕ
СОВЕТЫ
Үзәк урам, 18 йорт, Яңасала авылы,
Арча муниципаль районы, 422011

Тел. (84366) 57-2-10, факс (84366) 57-2-10. E-mail: Yns.Ars@tatar.ru www.arsk.tatarstan.ru

**Яңасала авыл жырлеке Советы
КАРАРЫ**

13 июнь 2019 ел

№ 28

**Яңасала авыл жырлеке Уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты
турында**

«Яңасала авыл жырлеке» муниципаль берәмлеке Уставын гамәлдәге законнарга туры китерү максатларында, «Россия Федерациясендә жырле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 44 статьясы нигезендә Яңасала авыл жырлеке Советы карар бирде:

1. Яңасала авыл жырлеке Советының 2014 елның 27 октябрендәге 63 номерлы карары белән расланган Яңасала авыл жырлеке Уставына түбәндәге үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү проектын расларга(№ 87 30.06.2015, №7 26.10.2015, №27 01.11.2016, №34 11.05.2017, №3 08.05.2018 , №6 07.09.2018 үзгәрешләр белән):

1) 5 статьяның беренче өлешиндәге 14 пунктын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«14) каты коммуналь калдыкларны туплау (шул исәптән аерым туплау) һәм транспортта ташу эшчәнлеген оештырудা катнашу;»

2) 6 статья түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«6 статья. Жырлекнән жырле үзидарә органнары жырлекләрнен жырле әһәмияттәге мәсьәләләренә көртөлмәгән мәсьәләләрне хәл итүгә хокуклары

1. Жырлек жырле үзидарә органнары түбәндәгеләргә хокуклы:

1) жырлек музейларын төзү;

2) жырлектә нотариус булмаган очракта, законнарда каралган нотариаль гамәлләр қылу;

3) опека һәм попечительлек эшчәнлеген гамәлгә ашыруда катнашу;

4) жырлек территориясендә жырле милли-мәдәни автономияләрнен хокукларын гамәлгә ашыруга бәйле эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;

5) Россия Федерациясе халыкларының милли-мәдәни үсешенә ярдәм күрсәтү һәм жырлек территориясендә милләтара мәнәсәбәтләр өлкәсендәге чараларны гамәлгә ашыру;

6) жырлек территориясендә урнашкан муниципаль предприятиеләрне һәм учреждениеләрне мобилизацион әзерләү чараларын оештыруда һәм гамәлгә ашыруда катнашу;

7) муниципаль янгын сагы булдыру;

8) туризмны үстерү өчен шартлар тудыру;

- 9) кеше хокукларын тәэмін итүгө жәмәгать контролен ғамәлгә ашыручи һәм мәжбүри туту урыннарындағы затларга булышлық күрсәтүче ижтимагый қузәтү комиссияләренә ярдәм күрсәтү;
- 10) «Россия Федерациясендә инвалидларны социаль яклау түрүнда» 1995 елның 24 ноябрендәге 181-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә инвалидларның ижтимагый берләшмәләренә, шулай ук инвалидларның гомуморсия ижтимагый берләшмәләре оешмалары тарафынан төзелгән оешмаларга ярдәм күрсәтү;
- 11) торак законнары нигезендә муниципаль торак фондыннан социаль файдаланудагы торак фондының торак урыннарына наем шартнамәләре буенча гражданнарга торак урыннары бирү;
- 12) җирлек территориясендә яшәүче хужалардан башка хайваннар белән эш итү эшчәнлеген ғамәлгә ашыру;
- 13) "Россия Федерациясендә хокук бозуларны профилактикалау системасы нигезләре түрүнда" 2016 елның 23 июнендәге 182-ФЗ номерлы Федераль законда караптан хокук бозуларны профилактикалау өлкәсендә чараларны ғамәлгә ашыру;
- 14) инвалидлар, сәламәтлеге мәмкинлекләре чикләнгән затлар һәм спортын, җайлашу физик культурасын һәм җайлашу спортын үстерүгә ярдәм күрсәтү.
- 15) "Кулланучылар хокукларын яклау түрүнда" 1992 елның 7 февралендәге № 2300-1 Россия Федерациясе Законында караптан кулланучылар хокукларын яклау чараларын ғамәлгә ашыру.

2. Җирле үзидарә органнары өлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән мәсьәләләрне хәл итәргә, башка дәүләт вәкаләтләрен ғамәлгә ашыруда катнашырга (аларга «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары түрүнда» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 19 статьясы нигезендә тапшырылмаган), әгәр бу федераль законнарда караптан булса, шулай ук башка муниципаль берәмлекләрнән, дәүләт хакимиите органнарының компетенциясенә кертелмәгән һәм федераль законнар һәм Татарстан Республикасы законнары белән үз компетенцияләреннән чыгарылмаган башка мәсьәләләрне, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан бирелгән бюджетара трансферлардан тыш, күчерү нормативлары буенча салым көрәннәр исәбеннән хәл итәргә хокуклы.»

3) 17 статьяның 3 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3. Территориаль ижтимагый үзидарә ғамәлгә ашырыла торган территория чикләре тиешле территориядә яшәүче халық тәкъдиме буенча җирлекнәң вәкиллекле органы тарафыннан җирлектәге территориаль ижтимагый үзидарә түрүнда нигезләмәдә күрсәтелгән тәртиптә Поселение Советы тарафыннан раслана.»

4) 20 статьяның 1-2 өлешләрен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«1. Җирлектә яшәүчеләрнең район Советы, район башлыгы, башкарма комитет житәкчесе катнашында җирле әһәмияттәге мәсьәләләр буенча муниципаль норматив хокукий актлар проектлары түрүнде фикер алышу өчен халық алдында тыңлаулас үткәрелегә мөмкин.

2. Халық тыңлауласы халық, район Советы яки җирлек башлыгы, башкарма комитет житәкчесе инициативасы буенча үткәрелә торган гавами тыңлаулас җирлек Советы яки җирлек Советы инициативасы белән билгеләнә, ә җирлек башлыгы, башкарма комитет житәкчесе - җирлек башлыгы инициативасы буенча җирлек Советы тарафыннан билгеләнә.»

5) 25 статьяның 2 өлешен түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«2. Өлеге статьяда караптан гражданнарның схемасы анда торак пунктта яисә җирлектә яшәүчеләрнең сайлау хокукуна ия яртысыннан артыгы катнашканда хокуклы. Торак пунктта өлеге торак пунктта яшәүчеләрнең сайлау хокукуна ия яртысыннан артыгының бер үк вакытта бергә булу мөмкинлеке булмаган очракта,

составына күрсәтелгән торак пункт көргөн муниципаль берәмлек уставы нигезендә гражданнар жыены гражданнар жыенын үткөрү түрүнде карар кабул итегендә көннөн бер айдан да артмаган срока этаплап уздырыла. Шул ук вакытта элегрәк гражданнар жыенеңде катнашкан затлар тавыш бирүдә катнашуның алдагы этапларында катнашмый. Гражданнар жыенеңде карары, әгәр аның өчен гражданнар жыенеңде катнашучыларның яртысыннан күбрәге тавыш бирсә, кабул итегендә дип санала."

6) 87 статьяга түбәндәге эчтәлекле 3.1 өлеш өстәрәгә:

«3.1 Яңасала авыл жирлөгө Советы депутатларының санын арттыра яисә киметә торган үзгәрешләр, Яңасала авыл жирлөгендә халыкның саны артуга яисә кимүгә бәйле рәвештә, күрсәтелгән үзгәрешләр кертү түрүнде муниципаль хокукий акт кабул иткән Яңасала авыл жирлөгө Советының вәкаләтләре чоры узғаннан соң үз көченә керә.»

2. Татарстан Республикасы Арча муниципаль районның Яңасала авыл жирлөгө уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты буенча гражданнарның тәкъдимнәрен исәпкә алу тәртибен һәм гражданнарның 1 нче күшымта нигезендә фикер алышуда катнашу тәртибен расларга.

3. Арча муниципаль районның Яңасала авыл жирлөгө уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты буенча гавами тыңлаулар үткөрү тәртибен расларга һәм гражданнарның 2 нче күшымта нигезендә фикер алышуда катнашуы.

4. Әлгө караарны Арча муниципаль районның рәсми сайтында һәм гражданнар күпләп жыела торган урыннарда түбәндәге адреслар буенча мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән иғълан итәргә: ТР, Арча районы, Яңасала авылы, Үзәк урам, 18 йорт; Каенсар авылы, Урта урам, 25 йорт.

5. Түбәндәге составта Устав проектына көргөн тәкъдимнәрене исәпкә алу, гомумиләштерү һәм карау буенча эш тәркеме төзөргә:

1) Гарифуллин Зиннур Нурулла улы - 3 нче Яңасала сайлау округы депутаты.

2) Борханова Фәридә Альберт кызы - 4 нче Яңасала сайлау округы депутаты;

3) Туюров Геннадий Петрович - 6 нчы Яңасала сайлау округы буенча депутат;

6. Жирлек Советы депутатларының Яңасала авыл жирлөгө уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектына төзәтмәләр рәвешендә тәкъдимнәре эш тәркеменә 01.07.2019 кадәр кертелә дип билгеләргә.

7. Гражданнарның Яңасала авыл жирлөгө уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектына тәкъдимнәре, Ф.И.О., туган елы, адрес буенча авторның адресы күрсәтелеп, эш тәркеменә жибәрелә дип билгеләргә: Татарстан Республикасы, Арча районы, Яңасала авылы, Үзәк ур., 18.

8. Яңа Сало авыл жирлөгө уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проекты буенча халык алдында тыңлаулар билгеләргә 03.07.2019.

9. Эшче тәркемгә, жирлек Советы депутатларының төзәтмәләрен һәм гражданнарның Яңасала авыл жирлөгө уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектларына тәкъдимнәрен өйрәнеп һәм гомумиләштереп, аны 2019 елның 22 июленә кадәр Яңасала авыл жирлөгө Советына карауга кертергә.

10. Әлгө караарның үтәлешен тикшереп торуны үз өстемдә калдырам.

Яңасала авыл жирлөгө баşlygy

А.И. Сафин

Яңасала авыл жирлеге
Советының 13.06.2019 ел, №
28 карарына 1 нче күшымта

**Арча муниципаль районы Яңасала авыл жирлеге уставына үзгәрешләр һәм
өстәмәләр проектына гражданнар тәкъдимнәрен исәпкә алу ТӘРТИБЕ**

1. Арча муниципаль районының Яңасала авыл жирлеге уставына үзгәрешләр һәм өстәмәләр проектына тәкъдимнәр Яңасала авыл жирлеге Советына тубәндәгә адрес буенча кертелә: Татарстан Республикасы, Арча районы, Яңасала авылы, Үзәк урамы, 18 йорт язма рәвештә тубәндәгә төзәтмәләр таблицасы рәвешендә:

№	Пункт, пунктча	Карап проекты тексты	Төзәтмәләр тексты	Төзәтмәне исәпкә алып, проект тексты	Төзәтмәләр авторы (Ф.И.А.и., адресы, эш, уку урыны)

Әлеге тәкъдимнәр Арча муниципаль районының рәсми сайтында Интернет чөлтәрендә һәм гражданнар күпләп жыела торган урыннарда: ТР, Арча районы, Яңасала авылы, Үзәк ур., 18 йорт, Каенсар урамы, Урта йорт, 25 йорт мәгълүмат стендларында урнаштыру юлы белән әлеге карап басылып чыккан көннән алып 8 сәгатьтән 17 сәгатькә кадәр кабул ителә.

2. Чыгыш хокуки белән гавами тыңлауларда катнашуга гаризалар тубәндәгә адрес буенча бирелә: ТР, Арча районы, Яңасала авылы, Үзәк урамы, 18 йорт язма рәвештә яисә почта аша.

Гаризалар эш көннәрендә 8.00 сәгатьтән 17.00 сәгатькә кадәр гавами тыңлаулар үткәрү датасына кадәр 7 көннән дә соңга калмычка кабул ителә.

3. Гражданнарның тәкъдимнәре эш төркеме тарафыннан теркәлә һәм «Яңасала авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге башлыгын һәм Советны карау ёчен тапшырыла.

Яңасала авыл жирлеге башлыгының
А.И. Сафин

Яңасала авыл жирлеге
Советының 13.06.2019 № 28
каарына 2 нче күшүмтә

Арча муниципаль районы Яңасала авыл жирлеге уставына үзгөрешләр һәм өстәмәләр проекты буенча ачык тыңлаулар уздыру ТӘРТИБЕ

1. Арча муниципаль районының Яңасала авыл жирлеге уставына үзгөрешләр һәм өстәмәләр проектын карау буенча гавами тыңлаулар Арча муниципаль районының Яңасала авыл жирлеге Уставы нигезендә уздырыла.
2. Гавами тыңлаулар Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, прокуратура, белгечләр, сәяси партияләр, башка ижтимагый берләшмәләр, белгечләр, кызыксынган затларны чакырып үткәрелергә мөмкин.
3. Арча муниципаль районының Яңасала авыл жирлегендә яшәүче теләсә кайсы кеше гавами тыңлауларда катнашырга хокуклы.
4. Катнашучыларны теркәү гавами тыңлаулар башланырга 1 сәгать кала башлана.
5. Гавами тыңлауларда рәислек итүче булып Арча муниципаль районының Яңасала авыл жирлеге башлыгы тора.
6. Гавами тыңлаулар рәислек итүченең кереш сүзе белән ачыла, ул утырышта катнашучыларга тикшерелә торган мәсьәләләрнең асылы, тыңлауларны үткәру тәртибе турында хәбәр итә.
7. Беркетмәне рәсмиләштерү, кергән тәкъдимнәрне исәпкә алу өчен, секретариат житәкчесе һәм ике әгъзасы составында гавами тыңлаулар секретариаты сайланы.
8. Төп доклад белән Устав проектын эшләү буенча эшче тәркем житәкчесе чыгыш ясый.
9. Төп докладтан соң сүз гавами тыңлауларда катнашырга чакырылган катнашучыларга бирелә.
10. Чыгыш хокуку белән гавами тыңлауларда катнашучылар гариза бирү вакытына бәйле рәвештә чиратлылык тәртибендә үз тәкъдимнәрен аргументацияләү өчен чакырыла.
11. Гавами тыңлауларда катнашучыларның чыгышлары расланган регламент нигезендә дәвам итәргә тиеш.
12. Гавами тыңлауларда катнашучылар чыгыш ясаганнан соң рәис рөхсәтө белән чыгыш ясаучыларга сораулар бирергә хокуклы.
13. Гавами тыңлауларда катнашучылар гавами тыңлаулар барышына тыкшынырга, аларны туктатырга һәм аларны үткәрүгә комачауларга хокуклы түгел.
14. Гавами тыңлаулар уздырганда тәртипнә үтәү ачык тыңлауларда катнашу өчен мәжбүри шарт булып тора.
15. Гавами тыңлаулар үткәру тәртибе бозылган очракта, рәислек итүче аларны тыңлаулар үткәрелә торган бинадан тәшереп калдыруны таләп итәргә хокуклы.
16. Чыгышлар тәмамланғаннан соң, рәислек итүче гавами тыңлаулар секретариаты житәкчесенә гавами тыңлаулар барышында әйттелгән тәкъдимнәрне ачыклау өчен сүз бирә ала.
17. Гавами тыңлауларда катнашучыларның барлық кисәтүләре һәм тәкъдимнәре гавами тыңлаулар беркетмәсенә кертелә. Гавами тыңлаулар беркетмәсенә Арча муниципаль районының Яңасала авыл жирлеге советы материаллары белән секретариат житәкчесе һәм әгъзалары имза сала.

18. Гавами тыңлаулар нәтижәләре буенча бәяләмә гавами тыңлаулар секретариаты тарафыннан әзәрләнә һәм халыкка житкерелергә тиеш.

19. гавами тыңлаулар уздыруны оештыру һәм матди-техник тәэммин итү Арча муниципаль районының Яңасала авыл җирлеге советы тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Яңасала авыл җирлеге башлығы

А.И. Сафин

